

Zasady oceniania z języka polskiego

w klasach: 1b, 2c, 3a, i 4c

Małgorzata Drab

1. Uczniowie są oceniani poprzez różne formy sprawdzania wiedzy oraz umiejętności, które powinni opanować zgodnie z podstawą programową. Należą do nich: kartkówki obejmujące zakres wiedzy z trzech ostatnich tematów lekcyjnych, sprawdziany bądź prace klasowe obejmujące zakres wiedzy z danego działu, bądź problematykę lektury, prace pisemne o charakterze problemowym, argumentacyjnym i interpretacyjnym, zadania domowe, ćwiczenia związane z pracą z tekstem różnego typu, np. naukowym, publicystycznym, poetyckim, literackim, itp., odpowiedzi ustne.
2. Uczeń może otrzymać ocenę za aktywność na lekcji, zadanie praktyczne, pracę w grupie czy realizację projektu.
3. Waga ocen jest ustalona zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania i kształtuje się następująco:
 - odpowiedź ustna: waga 3
 - kartkówka – waga 3
 - poprawa kartkówki – waga 3
 - sprawdzian/ praca klasowa – waga 5
 - poprawa sprawdzianu – waga 5
 - wypracowanie – waga 4
 - referat – waga 1
 - zadanie domowe – waga 1
 - aktywność na lekcji – waga 2
 - recytacja – waga 2
 - zadanie praktyczne – waga 4
 - praca w grupie – waga 2

W przypadku zadań domowych czy projektów, które wymagają od ucznia poświęcenia znacznej ilości czasu, dodatkowych działań lub rozwiązania problemu o złożonym charakterze czy znacznym stopniu trudności waga oceny może zostać podwyższona, by wynagrodzić jego pracę.
4. Poprawa kartkówki, sprawdzianu, pracy klasowej, wypracowania czy zadania domowego bądź innej formy podlegającej ocenie nie zmienia oceny wystawionej pierwotnie.
5. Ocena wystawiona na półrocze jest określana na podstawie średniej ważonej ocen częściowych, uzyskanych przez ucznia w danym semestrze; w przypadku średniej niewskazującej jednoznacznie na daną ocenę, kiedy kolejne miejsca po przecinku zawierają się w przedziale liczbowym od 50 do 75, decydująca jest ocena pracy ucznia podczas lekcji, jego postawy na zajęciach, zaangażowania i sumienności wobec nałożonych na niego obowiązków, **zwłaszcza w kwestii czytania lektur.**

6. Ocena roczna jest wypadkową ocen z I i II semestru, zwłaszcza istotna jest ocena za I semestr, kiedy średnia obu ocen nie jest jednoznaczna, co zostało wyjaśnione w punkcie 5 bądź pomiędzy ocenami występują znaczne różnice, np. na I semestr bardzo dobry a na II dostateczny lub odwrotnie, czyli różnica dotyczy dwóch i więcej stopni w sześciostopniowej skali ocen szkolnych. W takim przypadku nie można założyć, iż ocena końcoworoczna jest tożsama z oceną wystawioną na drugie półrocze.
7. Ocenę za konkretne zadanie określa się na podstawie uzyskanych przez ucznia punktów, co z kolei przelicza się na procenty. Przedziałom procentowym odpowiadają następujące stopnie, wg wewnątrzszkolnego systemu oceniania:

- od 0% do 40% - **niedostateczny**
- od 40% do 55 % - **dopuszczający**
- od 55% do 70% - **dostateczny**
- od 70% do 85% - **dobry**
- od 85% do 98% - **bardzo dobry**
- od 98% do 100% - **celujący**

W przypadku ocen częściowych oraz oceny na I półrocze roku szkolnego może się przy nich pojawić **znak minus lub plus**, co wskazuje na umiejscowienie danego stopnia bliżej minimum lub maksimum danego zakresu procentowego. Znaki te wskazują również na brak albo na obecność przy danej ocenie połowy jednego punktu, np. dobry plus oznacza 4,5 a dobry minus 3,5, co ma znaczenie przy określaniu średniej wyników nauczania za I semestr lub wyników z danego działu, egzaminu próbnego, itp. - dla każdego ucznia, jak i całej klasy.

8. Uczeń otrzymuje punkty za informacje zawarte w odpowiedzi, czy to zamkniętej czy otwartej i to od ich ilości zależy jakość wykonania danego polecenia, np. w przypadku charakterystyki postawy bohatera literackiego można określić ją dwoma informacjami lub dziesięcioma a nawet i więcej. W pierwszym przypadku uczeń uzyska 2 punkty na 10 możliwych do zdobycia za to zadanie a w drugim 10 punktów na 10. Zatem jedna informacja to jeden punkt. Pod uwagę brane są wyłącznie informacje prawidłowe i niezawierające względem siebie treści synonimicznych. Podobnie jest w przypadku analizy i interpretacji danego problemu, przedstawienia poglądów, definiowania pojęć, charakterystyki konwencji literackich. Zadania otwarte wymagają od ucznia samodzielności i wnikliwości, która odzwierciedla się poprzez ilość informacji. W ich przypadku nie jest zazwyczaj oceniana poprawność językowa, więc za błędy różnego typu nie przyznaje się punktów ujemnych, chyba że w poleceniu jest wyraźnie zaznaczone, iż brana jest pod uwagę przy jego ocenie poprawność gramatyczna, ortograficzna i interpunkcyjna, co ma np. miejsce w przypadku pisanie notatki syntetyzującej.
9. W przypadku wypracowań, prac pisemnych takich jak rozprawki, wypowiedzi argumentacyjne czy szkice interpretacyjne także stosowana jest skala punktowa, która jest zgodna z wymaganiami egzaminacyjnymi dotyczącymi egzaminu maturalnego. Maksymalnie za pracę można uzyskać 35 punktów, które wynikają z punktów przyznanych w poszczególnych kategoriach, branych pod uwagę przy sprawdzaniu pracy, takich jak: spełnienie kryteriów formalnych, kompetencje literackie i kulturowe, poprawność rzeczowa, kompozycja, styl, poprawność językowa,

poprawność ortograficzna, poprawność interpunkcyjna. Za błędy rzeczowe odejmowane są punkty od uzyskanej sumy punktów, których rozdzielenie jest ściśle określone w kryteriach oceniania pracy typu maturalnego – wszelkie informacje na ten temat znajdują się na stronie: www.cke.gov.pl w zakładce: egzamin maturalny w formule od 2023 r. – informatory. Błędy rzeczowe są kwalifikowane zgodnie z wytycznymi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej pod względem ich wagi oraz znaczenia na usterki, drugorzędne, pierwszorzędne i kardynalne. Praca może zostać zdyskwalifikowana ze względu na popełnienie przez ucznia błędu kardynalnego. Musi ona także liczyć minimum 400 słów (to jeden z warunków formalnych do tego typu zadań)

10. W przypadku zadań dotyczących wiedzy historycznoliterackiej, sprawdzania wiedzy na temat treści lektury błędy rzeczowe obniżają punktację; jeden błąd to utrata jednego punktu; błędy kardynalne dyskwalifikują odpowiedź. Uczeń zostaje o tym poinformowany w poleceniach i wytycznych do zadania.
11. Uczniowie posiadający zaświadczenia o różnego rodzaju dysfunkcjach, tj. opinię czy orzeczenie z poradni psychologiczno – pedagogicznej są oceniani z uwzględnieniem przeznaczonych dla nich dostosowań i kryteriów.
12. Uczeń za udział w konkursie czy olimpiadzie, bez względu na wynik, otrzyma z przedmiotu ocenę częściową celującą o wadze od 3 do 5 w zależności od typu konkursu i stopnia trudności, np. szkolny konkurs recytatorski – celujący o wadze 3 a udział w Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego – celujący o wadze 5.
13. Uczeń jest zobowiązany zaliczyć dany materiał w przypadku nieobecności w dniu sprawdzianu, pracy klasowej czy zapowiedzianej kartkówki w przeciągu dwóch tygodni od daty ich oddania. Gdy uczeń jest nieobecny dłużej niż kilka dni, tj. tydzień bądź więcej, to w przeciągu dwóch tygodni zalicza dany materiał. Uwzględniane są indywidualne potrzeby ucznia i jego życiowa sytuacja, np. zdrowotna, jednak powinien on skontaktować się z nauczycielem, by ustalić indywidualny plan zaliczania zaległości. W przeciwnym wypadku otrzyma ocenę niedostateczną.
14. W semestrze uczniowie mogą zgłosić trzy razy nieprzygotowanie do lekcji, które jednak nie dotyczy zwolnienia ze sprawdzianów, prac klasowych czy zapowiedzianych kartkówek oraz znajomości lektur, których omawianie jest wyznaczone z dużym wyprzedzeniem czasowym. Na ostatnich zajęciach w roku szkolnym zostaje podana lista lektur na następny rok a na pierwszej lekcji, podczas zajęć organizacyjnych w nowym roku szkolnym podana jeszcze raz wraz z przybliżonym terminem jej omawiania. Listę lektur obowiązkowych i uzupełniających dla poziomu podstawowego i rozszerzonego można przeczytać na stronie CKE w zakładce – egzamin maturalny w nowej formule 2023. Terminy sprawdzianów, klasówek są ustalane zgodnie z regulaminem szkolnym, tzn. ich ilość w tygodniu nie może przekroczyć trzech. Ich terminy są wyznaczane najpóźniej na tydzień przed datą ich realizacji. Jeżeli z przyczyn losowych planowany sprawdzian czy klasówka się nie odbędą, to automatycznie uczniowie piszą je na kolejnych zajęciach, w dniu, kiedy przypadają dwie lekcje języka polskiego pod rząd. Dla klasy 1b jest to środa, 2c czwartek, 3a poniedziałek oraz dla grupy humanistycznej z 3a środa a dla 4c piątek.

15. Uczeń powinien być przygotowanym do lekcji, co oznacza, że posiada zeszyt, podręcznik, egzemplarz lektury, jeżeli jest ona omawiana (preferowane są ze względów zdrowotnych oraz skuteczności uczenia formy papierowe), mieć odrobione zadanie domowe, jeżeli było zadane oraz być przygotowanym z trzech ostatnich tematów, w przeciwnym razie, jeżeli nie zgłosił nieprzygotowania bądź nie podlega ochronie wynikającej z długotrwałej absencji czy też z powodów trudności życiowych (np. problemy zdrowotne, osobiste) może otrzymać ocenę niedostateczną.